

Bruksela, 19 czerwca 2024 r.
(OR. en)

11235/1/24
REV 1

LIMITE

ELARG 89
FIN 574
BUDGET 42
JAI 1049
ASIM 59
MIGR 283

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	ST 10745/24
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie sprawozdania specjalnego nr 06/2024 Trybunału Obrachunkowego: „Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji – zapewnił korzyści uchodźcom i społecznościom przyjmującym, lecz wpływ i trwałość działań wciąż są niepewne”

Delegacje otrzymują w załączeniu wyżej wymienione konkluzje Rady w wersji zatwierdzonej przez Radę (ds. Środowiska) na posiedzeniu 17 czerwca 2024 r.

1. Rada przypomina, że unijny Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji powstał w odpowiedzi na bezprecedensowy kryzys uchodźczy, z jakim muszą się mierzyć UE i Turcja. UE i jej państwa członkowskie zobowiązały się do pomocy Turcji w stawianiu czoła temu wyzwaniu. Rada wyraża uznanie dla istotnych wysiłków, jakie podjęła Turcja, by przyjąć ponad 4 mln uchodźców i by zaspokajać ich potrzeby, oraz z zadowoleniem przyjmuje ciągły dialog toczący się między UE a Turcją w ramach oświadczenia UE–Turcja. Zgodnie z konkluzjami w sprawie rozszerzenia z dnia 12 grudnia 2023 r. Rada ponownie potwierdza znaczenie pełnego i niedyskryminującego wdrożenia oświadczenia UE–Turcja, które nadal określa kluczowe ramy współpracy w dziedzinie migracji.
2. Rada przypomina, że wspomniany instrument, dysponujący całkowitą kwotą 6 mld EUR, przewiduje wspólny mechanizm koordynacji i ma zapewniać, by potrzeby uchodźców i społeczności przyjmujących w Turcji były odpowiednio zaspokajane. Głównymi obszarami instrumentu są pomoc humanitarna, edukacja, zdrowie, infrastruktura miejska oraz wsparcie społeczno-ekonomiczne.
3. Rada dziękuje Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu za sprawozdanie specjalne nr 06/2024 dotyczące tego instrumentu oraz przyjmuje do wiadomości zawarte w nim wnioski i zalecenia. Rada stwierdza, że celem audytu, który obejmował okres od grudnia 2022 r. do lipca 2023 r., było ocenienie, czy instrument wspierał uchodźców i społeczności przyjmujące w Turcji w sposób sprawny, skuteczny i trwały, koncentrując się na aspekcie zapewnianego wsparcia dotyczącym rozwoju. Rada stwierdza, że przedmiotowe sprawozdanie specjalne jest następstwem zaleceń przedstawionych przez Trybunał w sprawozdaniu specjalnym nr 27/2018, w którym skupiono się na sposobie zaprojektowania instrumentu oraz na humanitarnym aspekcie finansowania.

4. Rada generalnie przyjmuje z zadowoleniem ogólny wniosek Trybunału, że w trudnej sytuacji instrument zapewnił uchodźcom i społecznościom przyjmującym odpowiednie wsparcie. Rada z zadowoleniem przyjmuje także ustalenie, że Komisja poprawiła funkcjonowanie tego instrumentu zgodnie z zaleceniami Trybunału z 2018 r., co obejmowało lepszą ocenę potrzeb i wzmoczenie monitorowania, usprawnienie instrumentów finansowania, poprawę koordynacji pomocy i istotną poprawę sprawności przedsięwzięć z zakresu pomocy pieniężnej. Rada podkreśla także strategiczne znaczenie trwałej transformacji, z myślą o osiągnięciu większej sprawczości i stałego zaangażowania władz tureckich, i odnotowuje starania Komisji na rzecz przekazania projektów tym władzom. Rada dostrzega także starania Komisji na rzecz poprawy warunków działania (międzynarodowych) organizacji pozarządowych i przypomina o obowiązkach władz tureckich w tym względzie.
5. Rada z zadowoleniem przyjmuje stwierdzenie Trybunału, że instrument zapewnił odpowiednie wsparcie i uzyskał planowane wyniki, zwłaszcza w zakresie zdrowia i edukacji, chociaż wsparcie w obszarze społeczno-gospodarczym i infrastruktury miejskiej oceniono jako mniej zaawansowane. Rada przyjmuje także do wiadomości pozytywne stwierdzenie Trybunału, że Komisja zareagowała szybko i sprawnie w następstwie trzęsień ziemi, które miały miejsce w lutym 2023 r. i które miały istotny wpływ na realizację projektów finansowanych przez instrument.
6. Rada odnotowuje stwierdzenie Trybunału, że potrzebna jest poprawa w zakresie trwałości i pomiaru wpływu wsparcia realizowanego w ramach instrumentu, zwłaszcza wsparcia społeczno-gospodarczego i projektów sztandarowych dotyczących edukacji i zdrowia. W tym względzie Rada przyjmuje do wiadomości cztery zalecenia Trybunału przeznaczone dla Komisji i dotyczące tego, że należy: poprawić ocenę i monitorowanie kosztów; zachęcać władze tureckie do udostępniania bardziej przydatnych danych na temat edukacji uchodźców i społeczności przyjmujących; usprawnić pomiar wpływu projektów; zwiększyć trwałość projektów.

7. Rada przyjmuje do wiadomości dołączone do sprawozdania specjalnego odpowiedzi Komisji, dotyczące m.in. tego, że Komisja zaakceptowała trzy z czterech zaleceń, oraz z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zaczęła je już realizować, zwłaszcza zalecenia dotyczące systemów monitorowania i kwestii kontrolowania danych, a także konkretnych określonych w sprawozdaniu specjalnym kwestii w zakresie zdrowia i edukacji. Rada z zadowoleniem stwierdza, że Komisja częściowo zaakceptowała zalecenie dotyczące rozpoczęcia dyskusji z państwami członkowskimi i władzami tureckimi na temat sposobów zapewnienia trwałości, by zmaksymalizować korzystne skutki finansowania z instrumentu dla beneficjentów. W tym względzie Rada przyznaje, że pełna realizacja tego zalecenia pozostaje poza kontrolą Komisji.
8. Rada zwraca się do Komisji, by regularnie informowała ją i Komitet Sterujący instrumentu o kwestiach podniesionych przez Trybunał w sprawozdaniu specjalnym oraz o realizacji wspomnianych powyżej zaleceń, a także by zadbała, by zajmowano się nimi systematycznie i, w miarę możliwości, w całości. Bez uszczerbku dla potencjalnych przyszłych dyskusji na temat dodatkowego wsparcia dla uchodźców w ramach spójnej, sprawnej i kompleksowej strategii ich wspierania, Rada zachęca ponadto Komisję do uwzględnienia ustaleń ze sprawozdania w programowaniu dodatkowego wsparcia dla uchodźców w Turcji – zwłaszcza ustaleń dotyczących wpływu i trwałości – oraz do uwzględnienia ich w dyskusjach z władzami tureckimi, wraz z dalszym unijnym wsparciem dla syryjskich uchodźców w Turcji, jak postanowiła Rada Europejska w ramach śródkresowej rewizji wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, która odbyła się w dniu 1 lutego 2024 r.
-